

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ObdoV/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	1001899407
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1001899407.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členov senátu: JUDr. Dariny Ličkovej, JUDr. Ivany Izakovičovej, JUDr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Juraja Semana, v právnej veci žalobcu: INKASA, s. r. o., Drieňová 34, Bratislava, IČO: 45 957 711, zast. Advokátska kancelária Mišík, s. r. o., Prievozská 4B, 821 09 Bratislava, IČO: 45 957 711, proti žalovanému: Poštová banka, a. s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zast. Advokátskou kanceláriou RELEVANS, s. r. o., Dvořákovo nábrežie 8, Bratislava, IČO: 47 232 471, o zaplatenie sumy 4 979 087,80 Eur (150 000 000,-- Sk) s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde Bratislava pod sp. zn. 34Cb/66/2001, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2014, č. k. 4 Obo 27/2013-998, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu z a m i e t a .
Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet zástupcu 6 042,86 eur náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. januára 2013, č. k. 34Cb/66/2001-935 vyhovel žalobe a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 5 000 000,-- eur istiny s 18% úrokom z omeškania od 03. 07. 2001 do zaplatenia a 444 556,56 eur náhrady trov konania.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa zaoberal argumentáciou žalovaného o totožnosti skutku v civilnom procese, keď žalovaný tvrdil, že zo strany žalobcu vo vzťahu k uplatneniu časti jeho návrhu vo výške 145 000 000,-- Sk titulom náhrady škody, išlo prakticky o podanie novej žaloby, a to podaním z 1. augusta 2008. Podľa vyjadrenia žalovaného, podaním z 1. augusta 2008 na úpravu žaloby, žalobca razantným spôsobom zmenil a upravil skutkové tvrdenie, že došlo k zmene všetkých 3 parametrov, identifikujúcich meritum sporu, t. j. nezostala zachovaná totožnosť konania, opísaná v žalobe a nezostala zachovaná ani totožnosť následku a došlo zo strany žalobcu k vyzdvihnutiu inej, doteraz neakcentovanej podstatnej právnej skutočnosti. V tejto súvislosti žalovaný tvrdil, že žalobca pri podaní žaloby nemohol o náhrade škody vedieť, a preto ju nemohol ani v roku 2001 uplatniť, keďže žiada nahradiť škodu vo forme ušlého zisku, ktorý mu mal vzniknúť za obdobie rokov 2002-2007. Žalovaný má za to, že právo

na náhradu škody je úplne samostatným právom a závislým od skôr uplatneného práva na primerané zadosťučinenie, zároveň vzniesol námietku premlčania voči žalobcom uplatnenému nároku na náhradu škody, keďže podľa jeho názoru žalobca uplatnil toto právo až v roku 2008. Žalobca uviedol, že podaním z 1. augusta 2008 neurobil zmenu návrhu a ani nepodal nový návrh, ale len čiastočne zmenil právnu kvalifikáciu nároku, nakoľko jedným skutkom, a to zaslaním swiftovej správy žalovaným, došlo k dvom následkom, a to neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobcu a k vzniku škody, resp. ušlého zisku. Skutkovým základom žaloby podľa žalobcu je zaslanie swiftovej správy zo strany žalovaného rôznym bankám. Je teda zachovaná totožnosť konania žalovaného a totožnosť veci. Ďalej žalobca uviedol, že čiastočnú zmenu právnej kvalifikácie v podaní z 1. augusta 2008 urobil s vedomím, že právna kvalifikácia nároku uplatneného v žalobe je vecou súdu a nie žalovaného, t. j. pokiaľ žalovaný určitým spôsobom svoj nárok kvalifikuje, právne nie je súd touto právnou kvalifikáciou viazaný. K tejto problematike žalobca poukázal na rozhodnutie Rc 119/98. Konajúci súd k namietanému premlčaniu práva uviedol, že námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný, sa už zaoberal, a to v rozsudku z 15. októbra 2008. Konajúci súd v odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že žalovaným vznesenú námietku premlčania považoval za nedôvodnú, keďže súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou uplatneného nároku a žalobca odo dňa podania žaloby uplatňoval sumu 150 000 000,-- Sk. Preto konajúci súd nemá dôvod odchyliť sa od tohto záveru, ktorý prijal už v roku 2008 a uvádza, že aj naďalej považuje ustálenú judikatúru v otázke viazanosti, resp. neviazanosti súdu právnou kvalifikáciou nároku žalobcom za relevantnú. Konajúci súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 154 ods. 1 OS. s. p. je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Súd teda posudzuje skutkový stav a jeho právnu kvalifikáciu, a teda aj oprávnenosť nároku vždy podľa stavu ku dňu vyhlásenia rozsudku. Predpokladom poskytnutia primeraného zadosťučinenia v peniazoch, pri posudzovaní zásahu do dobrej povesti právnickej osoby, je neoprávnenosť tohto zásahu. Neoprávnený zásah je taký, na ktorý nemá konajúca osoba zákonné oprávnenie, alebo oprávnenie na základe zákona. Základné rámce oprávnenia konať, vymedzuje Ústava SR v čl. 3 ods. 3, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Fyzické a právnické osoby teda môžu konať všetko to, čo nie je zákonom zakázané. Neoprávnenosť zásahu do dobrej povesti právnickej osoby teda znamená, že fyzická alebo právnická osoba konala niečo, čo jej zákon zakazuje, alebo na určité konanie stanovuje podmienky, ktoré musia byť na jeho oprávnenosť splnené.

V opačnom prípade ide o konanie proti zákonu a teda o protiprávne konanie. Protiprávne konanie je zároveň jedným z predpokladov vzniku nároku poškodeného na náhradu škody proti škodcovi, samozrejme ak sú splnené aj ďalšie podmienky nároku na náhradu škody. Jedným zo skutkov prejednávanej veci odoslaním swiftovej správy je teda možné spôsobiť dva následky, a to zásah do dobrej povesti, ako aj škodu. Pre posúdenie, či vznikol následok jeden alebo dva, je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku. Ak teda v čase vyhlásenia rozsudku je preukázaná existencia neoprávneného zásahu a aj existencia škody, zodpovednosť pôvodcu zásahu za túto škodu a aj príčinná súvislosť medzi zásahom a vznikom škody, je súd povinný rešpektujúc ust. § 154 ods. 1 O. s. p. priznať žalobcovi ním uplatnený nárok, t. j. zaplatenie požadovanej sumy. Konajúci súd je teda názoru, že podanie žalobcu z 1. augusta 2008, ktorým čiastočne upravil právne odôvodnenie žalobou uplatneného nároku na zaplatenie sumy 150 000 000,-- Sk, považuje len za čiastočnú zmenu kvalifikácie nároku na zaplatenie a nie za zmenu žaloby a ani za novú žalobu. Vzhľadom k vyššie uvedenej skutočnosti konajúci súd považuje námietku premlčania, uplatnenú žalovaným, za nedôvodnú.

V ďalšom sa konajúci súd zameria na posúdenie existencie zásahu do dobrej povesti žalobcu a jej oprávnenosti. Žalobca v tomto smere opakovane tvrdil, že zaslanie swiftovej správy, jej obsah, ako aj forma, vyvolali u bánk negatívny a zneisťujúci obraz o žalobcovi. Po zaslaní swiftovej správy Ľudová banka odmietla poskytnúť žalobcovi úver. Tatra banka uvažovala o predčasnom splatení už poskytnutého úveru a pokiaľ by žalobca požiadal o nový úver, nebol by žalobcovi Tatrabankou poskytnutý, ako uviedla na pojednávaní 31. januára 2007 pani S.. Odvolávajúc sa na svedecké výpovede, najmä výpovede pani S., Q. a pána W., žalobca je toho názoru, že k zásahu do jeho dobrej povesti došlo. Pokiaľ sa týka neoprávnenosti tohto zásahu, žalobca dôvodil nesplnením podmienok stanovených na informovanie ostatných o žalobcovi v negatívnom svetle, zákonom o bankách v čase zaslania swiftovej správy, konkrétne nesplnením ust. § 38 ods. 8 tohto zákona. Žalovaný tvrdil, že

žalobca neodôvodnene, príliš široko, interpretoval obsah pojmu „neoprávnený zásah do dobrej povesti“. Žalovaný ďalej namietal existenciu vzťahu kauzality medzi obsahom swiftovej správy a zneisťujúcim efektom tejto správy na adresátov.

Žalovaný uviedol, že správa s prevažne negatívnymi informáciami o subjektoch financovania je bežnou súčasťou práce zamestnancov bánk, zodpovedných za poskytovanie úverov. Najvyšší súd Slovenskej republiky v zrušujúcom uznesení sp. zn. 4 Obo 25/2012 zo dňa 28. 09. 2012 prijal záver, že z výpovedí pracovníkov dotknutých bánk jednoznačne vyplýva, že swiftovú správu považovali za negatívnu, zneisťujúcu a neštandardnú a niektoré z nich pozastavili schvaľovací proces úverov, ktoré požadoval žalobca. Konajúci súd je teda povinný rešpektovať tento záver odvolacieho súdu. Opätovné oboznámenie sa s vykonaným dokazovaním, najmä výpoveďami svedkov, ktorým bola doručená swiftová správa, takýto záver len potvrdzujú. Konajúci súd teda musí rešpektovať závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Svedkyňa, pani S., ktorá v rozhodnom čase pracovala v Tatrabanke, a. s., vo svojej výpovedi na pojednávaní 31. januára 2007 na otázku, či predmetná swift správa ovplyvnila vzťah banky k žalobcovi uviedla, že na úverovom výbore sa táto otázka riešila s tým, že sa uvažovalo, či banka nepožiadala o predčasné splatenie úveru. Z výpovede svedka, pána W., ktorý v rozhodnom čase pracoval v Ľudovej banke, na pojednávaní 2. mája 2007 uviedol, že uvedená swiftová správa bola zneisťujúca, keďže zhodou okolností prebiehal schvaľovací proces k jednému alebo dvom úverom pre BPT Leasing. Na základe týchto okolností, najmä výpovedí svedkov, ako aj záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konajúci súd mal za preukázané, že k zásahu do dobrej povesti žalobcu zaslaním swiftovej správy došlo a že predmetná správa mala zneisťujúci charakter o postavení a kredibilitu pôvodného žalobcu. Konajúci súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného o neexistencii zásahu do dobrej povesti žalobcu. Poukázal na to, že sám žalovaný uviedol, že následné konanie bánk po obdržaní swiftovej správy od žalovaného bolo predvídateľné a legitímne a ničím neprekvapivé, konajúci súd dospel k úvahe, či žalovaný nezamýšľal takéto legitímne a predvídateľné konanie bánk spôsobiť. Na dokázanie takéhoto úmyslu nepredložil žalobca dôkazy. Konajúci súd ďalej uviedol, že nepriamo takýto úmysel žalovaného, t. j. vyvolať zneistenie v otázke bonity a kredibility pôvodného žalobcu, čo má za následok konanie bánk smerujúce k preverovaniu pôvodného žalobcu, zvýšenie obozretnosti a v neposlednom rade k neposkytnutiu úverov, či žiadosti o predčasné splatenie úverov, ktoré boli pôvodnému žalobcovi zo strany oslovených bánk poskytnuté.

Pri skúmaní oprávnenosti tohto zásahu, vychádzal konajúci súd najmä z ust. § 38 ods. 8, vtedy platného zákona o bankách. Žalobca poukazoval na skutočnosť, že ust., § 38 ods. 8 vtedy platného zákona o bankách, síce umožňoval žalovanému ako banke poskytnúť ostatným bankám o pôvodnom žalobcovi aj negatívne informácie, avšak až po splnení tak stanovených podmienok. Podľa názoru súdu však podmienky pre informovanie ostatných bánk, vyžadované citovaným ustanovením zákona, vôbec nenastali, žalovaný nezaslal žalobcovi písomnú výzvu, ani nezaslal predchádzajúce upozornenie, že bude banky o niečom informovať. Podľa názoru súdu aj v prípade, ak by podmienky boli splnené, nie je zaslanie takéhoto oznámenia bankou plnením jej povinností. Žalovaný uviedol, že on ako banka, bol oprávnený poskytnúť o pôvodnom žalobcovi informácie, a to aj bez jeho súhlasu, a to informácie o tom, že klient porušil svoje povinnosti voči banke, dohodnuté v zmluve alebo všeobecne záväzných predpisov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na právoplatne skončené konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 34Cb/65/2001, ktorého účastníkmi boli pôvodný žalobca a žalovaný a v ktorom boli ako prejudiciálne otázky riešené aj jednotlivé aspekty porušovania zmluvných povinností. Rovnako poukázal na nesúlad záveru Krajského súdu o neexistencii nepravdivých údajov v samotnej swift správe s vykonaným dokazovaním, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že správa bola odoslaná v máji roku 2001, kým k zastaveniu financovania došlo až v roku 2003. Najvyšší súd vytkol Krajskému súdu v Bratislave, že v zrušenom rozsudku neuviedol, z akých predpokladov vychádzal, keď odoslanie správy označil za povinnosť a zákonom prípustné konanie žalovaného a či pri posúdení dôvodnosti odoslania predmetnej správy, vychádzal z ust. § 38 ods. 8, vtedy platného zákona o bankách.

Podľa ust. § 38 ods. 8 citovaného zákona o bankách „ak je napriek písomnej výzve banky jej klient dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, alebo svojej povinnosti voči banke, alebo ak klient obdobným závažným spôsobom opakovane poruší svoje

povinnosti voči banke, je banka po predchádzajúcom upozornení klienta oprávnená aj bez jeho súhlasu informovať ostatné banky a pobočky zahraničnej banky, že klient porušil voči banke svoje povinnosti, dohodnuté v zmluve, alebo ustanovené všeobecnými právnymi predpismi. Podľa § 20a vtedy platného zákona o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné bez zbytočného odkladu informovať Národnú banku Slovenska o úveroch a zárukách poskytnutých podnikateľským subjektom a o iných prijatých záväzkoch v slovenskej, alebo cudzej mene. V cudzej mene sa výška určuje po prepočte kurzom vyhláseným NBS. Národná banka vedie register bankových úverov a záruk a poskytne informácie z registra banke a pobočke zahraničnej banky a na poskytnutie informácií podľa tohto ustanovenia sa nevzťahuje § 38 tohto zákona. Spôsob vedenia registra a rozsahu oznamovania údajov zapísaných v registri ustanoví Národná banka Slovenska opatrením, ktoré vyhlasuje uverejnením v Zbierke zákonov. Vo vzťahu k výkladu ust. § 38 ods. 8 vtedy platného zákona o bankách, sa konajúci súd stotožnil s argumentáciou žalobcu. Ako uzavrel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, sú dôvodné pochybnosti aj o pravdivosti obsahu swiftovej správy, týkajúcej sa údajného okamžitého zastavenia financovania pôvodného žalobcu. V čase zaslania správy žalovaný neukončil financovanie pôvodného žalobcu. K ukončeniu financovania došlo až v roku 2003. Konajúci súd sa so záverom odvolacieho súdu o nepravdivosti a časti swiftovej správy, týkajúcej sa okamžitého ukončenia financovania pôvodného žalobcu, stotožnil. Pokiaľ sa týka povinnosti konajúceho súdu skúmať oprávnenosť zásahu do dobrej povesti pôvodného žalobcu aj z hľadiska § 3 ods. 1 Obč. zák., konajúci súd uviedol, že podmienkou aplikácie tohto ustanovenia je výkon už existujúcich práv a povinností. V tomto smere je judikatúra súdov ustálená a konštantná R-3/1996. Súd ustálil, že právo žalovaného informovať ostatné banky nevzniklo, nie je možné na uvedenú vec aplikovať ust. § 3 ods. 1 OZ. Navyše, vzhľadom na predchádzajúce závery konajúceho súdu o postavení pôvodného žalobcu a žalovaného, špecifickosti činnosti pôvodného žalobcu, považuje konajúci súd konanie žalovaného za nedobromyselné, a preto vo vzťahu k ust. § 3 ods. 1 OZ sa konajúci súd stotožnil s argumentáciou žalobcu. Konajúci súd vyhodnotil na základe vykonaného dokazovania a všetkých súvislostí prejednávanej veci, že zásah žalovaného do dobrej povesti pôvodného žalobcu bol neoprávnený, nakoľko bol v rozpore s ust. § 38 ods. 8, vtedy platného zákona o bankách, bez právneho dôvodu zasiahol do dobrej povesti žalobcu a konanie žalovaného bolo v rozpore s dobrými mravmi. Vo vzťahu k skúmaniu nároku pôvodného žalobcu na náhradu škody tak mal súd za preukázané splnenie jednej z podmienok priznania predmetného nároku, a to protiprávnosť konania žalovaného. Konajúci súd skúmal ďalšiu z podmienok, a to vznik škody. Žalobca prezentoval k preukázaniu vzniku škody vo forme ušlého zisku znalecký posudok č. 79/2008, z ktorého vyplynula výška ušlého zisku v intervale od 105 995 391,-- Sk do 158 102 856,-- Sk. Žalovaný namietal správnosť vypracovania znaleckého posudku vo svojich vyjadreniach a prednesoch. Žalovaný označil vytváranie škody jej výšky za fiktívne a poukázal na skutočnosť, že znalecký posudok neskúmal oblasti trhu s leasingom, z hľadiska konkrétneho predmetu leasingu a celkového vývoja trhu s leasingom a že v rokoch 2001 a 2002 narástli cudzie zdroje pôvodného žalobcu o 20%. Ďalej žalovaný poukázal, že použitie cudzích zdrojov v roku 2001, ktoré mal pôvodný žalobca požičané od spriaznených subjektov na úrokovú mieru 12% p. a. a 73% pri zmluvnej pokute, sa prejavili znížením odčerpateľných zdrojov. Konajúci súd sa oboznámil so znaleckým posudkom č. 79/2008 na pojednávaní dňa 03. 09. 2008, vypočul svedka Ing. F., predsedu predstavenstva znaleckej organizácie a Ing. F. uviedol, že presnú sumu ušlého zisku nebolo možné určiť pevnou sumou, nakoľko podnik je živý organizmus v neustálom pohybe a vývoji. Svedok uviedol, že po zaslani swiftovej správy podľa údajov z výsledovky pôvodného žalobcu, bolo možné pozorovať celkový pokles realizovaných obchodov v hodnotovom vyjadrení, pričom čísla zohľadňujú výslovne faktor ekonomický, nie však faktor ľudský, ale subjektívny. Svedok pán F. uviedol, že hospodársky výsledok pôvodného žalobcu ďalej rástol aj v dôsledku znižovania finančných nákladov, pričom však postavenie pôvodného žalobcu sa na trhu zásadne zoslabovalo a k finančnému kolapsu nedošlo z dôvodu, že si zabezpečil náhradné zdroje, zhruba 80 000 000,-- Sk, na základe pôžičky od akcionára. Ing. F. vysvetlil, že znalecký posudok je postavený na základe porovnania dvoch možných vývojev pôvodného žalobcu. Jeden vývoj je taký, čo by potencionálne bolo, keby nebolo swiftovej správy a druhý vývoj bola skutočnosť, prezentovaná reálnymi dokladmi. Konajúci súd vyhodnotil znalecký posudok ako vypracovaný správne, zohľadňujúc všetky okolnosti, podstatné pre prejednávanú vec.

Pokiaľ sa týka príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a ušlého zisku žalobcu, vyhodnotil tvrdenia

žalobcu a žalovaného. Žalobca tvrdil, že jednoznačne preukázal, že jedinou príčinou vzniku škody vo forme ušlého zisku, t. j. straty podielu na trhu leasingu v Slovenskej republike bolo zaslanie swiftovej správy, ktorá spustila opatrné reakcie bánk, na základe ktorých sa stal pôvodný žalobca prakticky nefinancovateľný, hrozil mu ekonomický kolaps, ktorý bol odvrátený pôžičkami od akcionárov. Žalovaný tvrdil, že nemožno uzavrieť, že jedinou príčinou ušlého zisku, ktorého vznik naďalej popieral, bolo zaslanie swiftovej správy bankám. Žalovaný tvrdil, že zaslanie swiftovej správy nemohlo spôsobiť žiaden škodový následok, pretože bežná činnosť bankových pracovníkov je preverovať negatívne informácie z trhu a že pokles odčerpateľných zdrojov pôvodného žalobcu súvisel s pôžičkami od jeho akcionárov a neštandardne vysokým zaťažením pre pôvodného žalobcu.

Konajúci súd v tejto súvislosti uviedol, že príčinou škody môže byť len tá skutočnosť, bez ktorej by škodný následok nevznikol. Pritom nemusí ísť o príčinu jedínú, ak sa jedná o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu podstatnú. Ak je príčin viac, v takom prípade je pre existenciu príčinnej súvislosti nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu škody tak prepojený (prvotná príčina bezprostredne vyvolala ako následok príčinu inú a tak postupne príčinu ďalšiu), že pôsobenie prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku. V danom prípade predchádzalo vzniku škody niekoľko skutočností, ktoré sa jednoznačne podieľali na vzniku škody na majetku žalobcu. Najpodstatnejšou príčinou škody bolo podľa názoru konajúceho súdu zaslanie swiftovej správy ostatným bankám, pričom naliehavosť a spôsob jej zaslania financujúcim bankám spustil celý reťaz udalostí, ktorej výsledkom bol pokles podielu pôvodného žalobcu na trhu leasingu v SR, ktorý vo finančnom vyjadrení predstavuje ušlý zisk, ktorý je vyčíslený v znaleckom posudku č. 79/2008. Na základe týchto skutočností mal konajúci súd preukázanú príčinnú súvislosť medzi vznikom ušlého zisku a zaslaním swiftovej správy. Pokiaľ sa týka výšky sumy, ktorú súd zaviazal zaplatiť žalovaného, súd vychádzal z ustálenej právnej teórie o objektívnej kumulácii nárokov, t. j. keď jedným skutkom bolo spôsobených viac skutkových podstát ako následkov tohto konania, zakladajúcich žalobcovi právo na zaplatenie viacerých súm z rôznych právnych titulov. V tejto súvislosti sa javí ako nadbytočná výzva súdu v roku 2008, aby žalobca uviedol, akú sumu požaduje zaplatiť titulom nemajetkovej ujmy a akú titulom náhrady škody. Pri stanovení sumy, ktorá je uvedená vo výroku tohto rozsudku, súd vychádzal zo zistenia o nedobromyseľnom konaní žalovaného, berúc do úvahy jeho postavenie banky a zároveň materskej spoločnosti pôvodného žalobcu a zároveň berúc do úvahy vedomosť žalovaného o predmete podnikania pôvodného žalobcu, ktorý nie je možný bez bankového financovania. Ďalej súd zobral do úvahy skutočnosť, že horná hranica vyčísleného ušlého zisku je v znaleckom posudku vyššia, ako žalobcom uplatnený nárok.

Na odvolanie žalovaného vec prejednal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací a rozhodol rozsudkom z 29. januára 2014, č. k. 4 Obo 27/2013, tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zaplatenie 165 969,60 eur potvrdil a vo zvyšku žalobu zamietol. Trovy konania žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

Rozhodol tak s odôvodnením, že zo svedeckých výpovedí zodpovedných pracovníkov dotknutých bán vyplýva, že subjekty, ktorým bola správa zaslaná, ju hodnotili ako zneisťujúcu, neštandardnú a neobvyklú, pričom za zneisťujúcu ju považovali predovšetkým z dôvodu jej nekonkrétnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o dcérsku spoločnosť pôvodného žalobcu, preto dôvodne vznikali pochybnosti o jeho priaznivom ekonomickom stave, pričom aj vzhľadom na špecifickú činnosť žalobcu, pre ktorú sú potrebné úvery poskytované bankami, je nevyhnutné, aby bol dotknutými subjektmi vnímaný ako hospodársky a finančne stabilný partner.

Ďalej uviedol, že sa stotožnil aj s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri skúmaní dôvodnosti žalobcom uplatneného práva na primerané zadost'učinenie dospel k záveru, že žalovaný svojim postupom porušil § 38 ods. 8 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách v znení neskorších predpisov. Podľa tohto ustanovenia, ak je napriek písomnej výzve banky klient dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, alebo inej svojej povinnosti voči banke, alebo ak klient obdobným závažným spôsobom opakovane poruší svoje povinnosti voči banke, je banka po predchádzajúcom

upozornení klienta oprávnená aj bez jeho súhlasu informovať ostatné banky a pobočky zahraničnej banky o tom, že klient porušil svoje povinnosti voči banke dohodnuté v zmluve, alebo ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V priebehu konania pred súdom prvého stupňa žalovaný nepreukázal, že predmetná swiftová správa bola bankám zaslaná po splnení podmienok, uvedených v citovanom ustanovení.

Súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k správne skutkovému zisteniu, že konanie žalovaného, spočívajúce v zaslaní predmetnej swiftovej správy bankám, bolo spôsobilé negatívne zasiahnuť do dobrej povesti pôvodného žalobcu, ktorú u dotknutých subjektov mal. V tejto časti napadnutého rozhodnutia preto nemožno konštatovať existenciu žalovaným namietaných odvolacích dôvodov.

Kritériom, ktoré zákon ustanovuje pre poskytnutie zadost'učinenia, je primeranosť tejto satisfakcie. Z pojmu primeranosť možno vyvodit', že súdu je daná možnosť postupovať individuálne, hodnotiť a posudzovať okolnosti konkrétneho zásahu, pričom súd má po vyhodnotení uvedených kritérií možnosť voľnej úvahy pre rozhodnutie o výške finančného zadost'učinenia. Odvolací súd dospel k záveru, že finančné zadost'učinenie v súdom priznanej výške zodpovedá miere zásahu žalovaného do dobrej povesti pôvodného žalobcu, a to aj vzhľadom na postavenie uvedených subjektov na finančnom trhu.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zaplatenie žalobcom uplatnenej sumy 165 969,60 eur (5 000 000,-- Sk) ako primeraného zadost'učinenia podľa § 19b ods. 3 O. s. p. preto odvolací súd podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

V časti, týkajúcej sa priznania úrokov z omeškania z uvedenej sumy, rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol, keďže sa nejedná o majetkovú pohľadávku, ktorej príslušenstvo tvoria aj úroky z omeškania (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Ďalej uviedol, že existenciu odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b/, d/ a f/ žalovaný namietal aj vo vzťahu k časti rozhodnutia, ktorou bola žalobcovi priznaná náhrada škody vo forme ušlého zisku, ktorý pôvodný žalobca požadoval vo výške 145 000 000,-- Sk. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti za škodu je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Ušlý zisk predstavuje to, čo poškodenému ušlo v dôsledku spôsobenia škody, čo znamená, že v dôsledku spôsobenia škody nedošlo k zväčšeniu majetku, hoci sa to pri predpokladanej činnosti dalo očakávať. Ušlý zisk možno nahradiť iba peňažným plnením.

Žalobca v priebehu konania pred súdom prvého stupňa v podaniach zo dňa 19. 06. 2008 a 30. 07. 2008 uviedol, že konaním žalovaného mu vznikla škoda vo forme ušlého zisku, preto uplatnenú pohľadávku požaduje v časti o zaplatenie 145 000 000,-- Sk zaplatiť z tohto titulu. Na preukázanie takto uplatneného nároku predložil dva znalecké posudky, vypracované Výskumným ústavom riadenia hodnoty podniku a súdneho inžinierstva, a. s., Bratislava.

Znalecký posudok č. 16/2008 z 26. 02. 2008, bol na žiadosť pôvodného žalobcu vypracovaný za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty finančného zadost'učinenia z dôvodu neoprávneného zásahu žalovaného do dobrej povesti žalobcu a v jeho závere sa uvádza všeobecná hodnota finančného zadost'učinenia v intervale od 38 813 514,-- Sk do 76 841 269,-- Sk. Následne žalobca predložil znalecký posudok č. 79/2008 zo dňa 12. 07. 2008, vypracovaný za účelom stanovenia všeobecnej

hodnoty ušlého zisku spoločnosti BPT LEASING, a. s., v závere ktorého znalec stanovil dva varianty pre určenie výšky ušlého zisku. Konštatoval, že prvý variant vychádza z konzervatívneho predpokladu vývoja trhového podielu počas obdobia 2001 až 2007 na základe strednej hodnoty, ktorá predstavuje aritmetický priemer priemerných podielov na trhu dosahovaných počas obdobia 1995 až 2000 a obdobia 2001 až 2007. Druhý variant zohľadňuje skutočnosť, že priemerná dosahovaná výška trhového podielu počas obdobia 2001 až 2007 by zodpovedala skutočnej priemerne dosahovanej výške trhového podielu počas obdobia 1995 až 2000. Ďalej znalec konkretizoval spôsob výpočtu všeobecnej hodnoty ušlého zisku s tým, že do úvahy boli brané dva najpravdepodobnejšie varianty vývoja pri dodržaní princípů opatrnosti.

Na objasnenie skutočností, uvedených v znaleckých posudkoch, súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výsluchom znalca na pojednávaní, konanom 03. 09. 2008. Z vykonaného dôkazu vyplýva, že pri vypracovaní znaleckých posudkov znalec vychádzal z predpokladov, s poukazom na veľké množstvo faktorov, ovplyvňujúcich hospodársky vývoj a konštatoval, že najvyšší podiel žalobcu na leasingovom trhu bol v roku 1996 a od tohto obdobia má klesajúcu tendenciu. Podstatu výpovede znalca preto súd v napadnutom rozsudku vyhodnotil nesprávne.

Z vykonaného dokazovania dospel odvolací súd k záveru, že vo vzťahu k žalobcom požadovanému právu na náhradu škody nemožno vyvodiť záver, že zaslanie predmetnej swiftovej správy negatívne ovplyvnilo hospodársku činnosť pôvodného žalobcu a malo dopad na výšku zisku spoločnosti už aj vzhľadom na skutočnosť, že jeho čistý zisk v období po odoslaní správy bol vr. 2001 - 32 115 000,-- Sk, r. 2002 - 34 884 000,-- Sk, r. 2003 - 53 095 000,-- Sk, r. 2004 - 57 993 000,-- Sk, r. 2005 - 125 315 000,-- Sk. Podľa odvolacieho súdu žalobca neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o splnenie základného predpokladu pre vznik práva na náhradu škody, v danom prípade nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi zaslaním swiftovej správy bankám a vznikom ním tvrdenej škody vo forme ušlého zisku.

Súd prvého stupňa z dokazovania vykonaného v dostatočnom rozsahu vyvodil nesprávne právne závery, v dôsledku čoho je daná existencia žalovaným namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 220 O. s. p. odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti, požadovanej žalobcom z titulu náhrady škody vo výške 4 813 118,20 eur (145 000 000,-- Sk) zmenil tak, že žalobu zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol a ktorou rozhodol o náhrade trov konania, podal žalobca dovolanie. Žiadal v napadnutej časti rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 979 087,80 eur s 18% úrokom z omeškania od 03. 07. 2001 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p. a § 240 ods. 1 O. s. p. Uviedol, že rozhodnutie v napadnutej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu žalobca usúdil, že odvolací súd mal pochybnosti o vzniku (/existencii škody a ušlého zisku) a existencii príčinnej súvislosti medzi vznikom ušlého zisku a zaslaním swiftovej správy.

Podľa žalobcu vznik a existenciu ušlého zisku dostatočne preukázal predložením znaleckého posudku č. 79/2008 z 12. 07. 2008. Výskumný ústav riadenia hodnoty podniku a súdneho inžinierstva (ďalej len znalecká organizácia) stanovil hodnotu ušlého zisku v intervale od 105 095 319,-- Sk do 158 102 856,-- Sk. Znalecká organizácia v znaleckom posudku konštatovala, že kvalifikovala výšku ušlého zisku ako ekonomickú veličinu, ktorá vyjadruje objem potenciálnych odčerpateľných zdrojov, o ktoré pôvodný žalobca prišiel v období nasledujúcom po zaslaní swiftovej správy a stanovila objem odčerpateľných zdrojov v dvoch variantoch. Prvý variant vychádzal z konzervatívneho predpokladu vývoja trhového podielu počas obdobia 2001 až 2007 na základe strednej hodnoty, ktorá predstavovala aritmetický

priemer priemerných podielov na trhu dosahovaných počas obdobia 1995 až 2000.

Druhý variant bol založený na predpoklade, že ušlý zisk predstavuje rozdiel medzi skutočným priemerným trhovým podielom dosahovaným pred zaslaním swiftovej správy, t. j. obdobie rokov 1995 až 2000 vo výške 3,00% a skutočným priemerným trhovým podielom dosahovaným po zaslaní swiftovej správy v období 2001 až 2007, ktorý bol vo výške 1,42%.

Znalec, svedok Ing. F. na pojednávaní 03. 09. 2008 uviedol, že po zaslaní swiftovej správy došlo k prehĺbeniu poklesu pôvodného žalobcu na trhu. Ďalej uviedol, že medzi rokom 1996 a 2001 leasingový trh rástol dvojnásobne. V rokoch 2001 až 2006 narástol 1,9 násobne. Obchody pôvodného žalobcu v rokoch 2001 až 2006 vzrástli 1,1 násobne, čoho dôsledkom bolo trojnásobné zníženie podielu na celkovom trhu.

Žalobca zdôraznil, že len porovnanie zisku dosahovaného v jednotlivých rokoch v absolútnych číslach nedáva a ani nemôže dať odpoveď na otázku, aký zisk mohol byť dosiahnutý, ak by nebolo došlo k protiprávnemu úkonu - k zaslaniu swiftovej správy.

Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného, ale stratou očakávaného prínosu. Ušlý zisk predstavuje ujmu spočívajúcu v tom, že u poškodeného nedošlo k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný chod vecí. Zo znaleckého dokazovania je zrejmé, že prepád pôvodného žalobcu na leasingovom trhu bol trojnásobný po zaslaní swiftovej správy, v dôsledku čoho pôvodný žalobca nedosiahol zisk, ktorý dosiahnuť mohol, nebyť swiftovej správy.

Dovolateľ tvrdí, že preukázal aj príčinnú súvislosť medzi zaslaním swiftovej správy a vznikom ušlého zisku. Z výsluchu svedkov - zamestnancov bánk, ktorým bola swiftová správa zaslaná, vyplýva, že došlo k oddialeniu, resp. zamietnutiu žiadosti o poskytnutie úverového rámca zo strany financujúcich bánk. Išlo o veriteľov, ktorí podľa svedeckých výpovedí a podkladov preukazujúcich poskytnutie úverových prostriedkov pred obdobím 05/2001 hodnotili pôvodného žalobcu ako dôveryhodného partnera. Časová a vecná súvislosť medzi rozoslaním swiftovej správy a zvýšenej opatrnosti zo strany veriteľov bola jednoznačne preukázaná. Žalobca sa preukázaním súvislosti medzi zaslaním swiftovej správy a znížením dostupnosti pôvodného žalobcu k úverovým zdrojom, ktorá viedla k prepadu jeho trhového podielu a tým k vzniku ušlého zisku podrobne zaoberal vo svojom písomnom stanovisku z 10. 10. 2008. V tomto podaní podrobne zdokumentoval komunikáciu s viacerými bankami.

Podľa žalobcu v konaní bolo preukázané, že swiftová správa vzhľadom na svoju naliehavosť a spôsob jej zaslania spôsobila u jej prijímateľov (banky) taký obraz o pôvodnom žalobcovi, že sa stal prakticky nefinancovateľným. Keďže pôvodný žalobca bol a je leasingovou spoločnosťou, ktorej podnikanie stojí a padá na dostatočnom prísune cudzích zdrojov (bankových úverov), mal nedostatok týchto cudzích zdrojov negatívny vplyv na obchody pôvodného žalobcu a spôsobil prepád v trhovom podiele pôvodného žalobcu, čo viedlo k vzniku ušlého zisku vyčísleného znaleckým posudkom. Príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom ušlého zisku je dostatočne preukázaná aj znaleckým posudkom č. 79/2008, z ktorého vyplýva, že po zaslaní spornej swiftovej správy sa hospodárenie žalobcu vzhľadom na jeho postavenie na trhu a celkový vývoj trhu leasingu nevyvíjalo tak, ako by sa vyvíjalo v prípade, ak by k zaslaniu swiftovej správy nedošlo.

Dovolateľ tvrdí, že v vykonaného dokazovania je viac ako zrejmé, že zaslanie swiftovej správy (protiprávny úkon) spustilo reťaz udalostí, výrazné zníženie kredibility pôvodného žalobcu u bánk, ktoré spôsobilo praktickú nefinancovateľnosť pôvodného žalobcu bankami, čiže nedostatok zdrojov na poskytnutie leasingových služieb v dostatočnom objeme, čo viedlo k vzniku ušlého zisku. Neexistovala iná skutočnosť, ktorá by mohla spustiť reťazec uvedených okolností, ktorých výsledkom bol ušlý zisk. Pôvodný žalobca bol v tom čase považovaný za kredibilný a dôveryhodný subjekt, ktorý si plnil všetky povinnosti a požíval u financujúcich bánk vysoký stupeň dôvery. Swiftová správa všetko zmenila. Ušlý zisk, vyčíslený v znaleckom posudku, predstavuje rozdiel medzi ekonomickou situáciou žalobcu a jeho hospodárskym postavením za predpokladu, že by k zaslaniu spornej swiftovej správy nedošlo a reálnou

ekonomickou situáciou a hospodárskym postavením žalobcu na trhu leasingu po zaslaní swiftovej správy.

Dovolaateľ je toho názoru, že odvolací súd na základe správne zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávne právne závery v otázke existencie ušlého zisku a príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním - zaslaním swiftovej správy a vznikom ušlého zisku, v dôsledku čoho ide o nesprávne právne posúdenie veci, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie.

K dovolaniu sa vyjadril žalovaný. Žiadal dovolanie žalobcu zamietnuť. Žalovaný uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi odvolacieho súdu, že zo zaslania swiftovej správy nemožno vyvodiť záver, že to negatívne ovplyvnilo hospodársku činnosť pôvodného žalobcu a malo dopad na výšku jeho zisku. V prvom rade žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že by k nejakej konkrétnej škode u neho došlo. Podľa žalovaného znalecký posudok, na ktorý sa žalobca odvoláva, je možné skôr označiť ako modelovú štúdiu možného vývoja postavenia žalobcu na trhu, ako posudok v pravom slova zmysle. Znalecký posudok vykazuje viditeľné nedostatky, ktoré nabúravadajú odbornosť, profesionalitu a dôveryhodnosť posudku, lebo nereflektoval na všetky skutočnosti, relevantné v období rokov 2001 až 2007. Predovšetkým na to, že pôvodný žalobca v uvedenom období získal úvery z iných zdrojov, ako od žalovaného a že v danom období prosperoval a tvoril zisk, zároveň rástla aj hodnota jeho vlastného imania. Ďalej bola zmena legislatívy, a to predovšetkým zákona o dani z príjmov, zdraženie cudzích zdrojov, či zmena konkurenčného prostredia, keď na leasingový vstupovali po roku 2000 prostredníctvom priamych investícií do dcérskych spoločností samotné bankové domy, ktoré pri poskytovaní finančných prostriedkov „konkurenčným“ leasingovým spoločnostiam brali do úvahy vlastné záujmy.

Poukázal na skutočnosť, že po expedovaní swiftovej správy pôvodný žalobca vykazoval zisk, ak sa mu natoľko zvyšoval zisk, potom nemožno uvažovať o škode ako ani o negatívnom dopade swiftovej správy. Podľa žalovaného, žalobca sa v znaleckých posudkoch, ako aj v dovolaní snaží zjednodušiť výpočet údajnej škody, pričom akúkoľvek škodu odôvodňuje výlučne od zaslania swiftovej správy. Nereflektuje pritom iné ďalšie podstatné skutočnosti (napr. klesajúca tendencia podielu pôvodného žalobcu na trhu od roku 1996) a udalosti, ktoré mohli mať vplyv na prípadný vznik škody, ako aj jej výšku. Nesúhlasí s tvrdením, že pôvodný žalobca bol považovaný za kredibilný a dôveryhodný subjekt, ktorý si plnil všetky povinnosti a používal u financujúcich bánk vysoký stupeň dôvery, pričom toto postavenie stratil práve po zaslaní swiftovej správy. Žalovaný je toho názoru, že zaznamenanie prípadnej straty dôveryhodnosti a následne aj zmenšenie podielu na trhu leasingu, bolo najmä v dôsledku straty postavenia dcérskej spoločnosti žalovaného, k čomu však došlo v dôsledku porušenia právnych povinností zo strany žalobcu voči žalovanému. Uvedené bolo prejednané v právoplatnom rozhodnutí tunajšieho súdu sp. zn. 34Cb 65/01-783 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 73/2007.

Ak odvolací súd dospeje k názoru, že nejaká škoda v podobe ušlého zisku žalobcovi predsa len vznikla, tak za vznik tejto škody nemôže byť právne zodpovedný žalovaný pre absenciu spôsobilosti jeho konania privodiť žalobcovi ujmu, ako aj pre absenciu príčinnej súvislosti. Žalovaný tvrdí, že v rozsudku súdu prvého stupňa nie je vysvetlené, ako jeho swiftová správa, adresovaná skutočným prípadne potenciálnym poskytovateľom úverových zdrojov pre pôvodného žalobcu, mohla čo i len teoreticky ovplyvniť dopyt po leasingových službách pôvodného žalobcu, keď „problém“ vo financovaní žalobcu nepochybne nevyvolala. V celom priebehu konania žalobca nepreukázal, že by odoslanie swiftovej správy bolo objektívne spôsobilé vyvolať majetkovú škodu u žalobcu v podobe ušlého zisku. Toto dôkazné bremeno žalobca neunesol, počas celého konania nebol produkovaný jediný presvedčivý dôkaz o tom.

Neobstoí ani argument žalobcu o „vzťahu kauzality“ medzi údajným nekonkrétnym obsahom swiftovej správy a zneisťujúcim efektom tejto správy na jej adresátov. Žiadny taký príčinný vzťah medzi uvedenými dvoma javmi neexistuje - osobitosť adresátov danej swiftovej správy a špecifický charakter ich podnikania vylučujú akúkoľvek takúto úvahu o možnom zneisťujúcom efekte tejto správy na jej

adresátov v otázkach smerovania podnikateľských aktivít daných bánk vo vzťahu k žalobcovi. Aj z vykonaného dokazovania vyplýva, že každá z bánk používala v rozhodnom období po máji 2001) prepracované kontrolné mechanizmy zamerané na elimináciu miery rizika vo vzťahu k existujúcim budúcim klientom.

Napokon zdôraznil, že išlo o ich dcérsku spoločnosť, ktorá porušovala zmluvné povinnosti voči nemu, prejednané to bolo aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 05. 2007, sp. zn. 6 Obo 73/2007. Napokon o obsahu predmetnej swiftovej správy sa nemala možnosť dozvedieť žiadna tretia osoba vzhľadom na veľmi úzky a počtom ohraničený a uzavretý okruh adresátov. Preto rozposlanie swiftovej správy nebolo ani hypoteticky spôsobilé privodiť škodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v súlade s ust. § 240 ods. 1 a § 241 ods. 1 O. s. p., smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 3 O. s. p.). Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku.

Dovolanie proti rozsudku je podľa ustanovenia § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p. prípustné: ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, ak sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci, ak ide o potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o právnej stránke o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Prípustnosť dovolania žalobcu z uvedených ustanovení vyplýva. Napadnutý je rozsudok odvolacieho súdu v časti, v ktorej rozsudok súdu prvého stupňa zmenil. Dovolanie je preto prípustné podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p. Žalobca v dovolaní namieta, že rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolací súd v napadnutej časti rozsudku zamietol nárok žalobcu na zaplatenie 4 813 118,23 eur (145 000 000,-- Sk), ktorú si uplatnil z titulu náhrady ušlého zisku. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o splnenie základného predpokladu pre vznik práva na náhradu škody, nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi zaslaním swiftovej správy bankám a vznikom ním tvrdené škody vo forme ušlého zisku.

Predpokladom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka je protiprávny úkon, teda konanie, ktoré je v rozpore s objektívnym právom (právnym poriadkom), ďalej existencia škody (majetková ujma) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca existenciu škody preukazoval dvoma znaleckými posudkami, ktoré sám dal vypracovať Výskumnému ústavu riadenia hodnoty podniku a súdneho inžinierstva, a. s., Bratislava.

Dovolací súd pripomína, že súd nie je viazaný posudkom, ktorý vypracoval znalec v súdnom konaní, ale tento dôkaz hodnotí voľne, ako ktorýkoľvek iný dôkaz v súdnom konaní. Hodnoteniu súdom však nepodlieha odborný znalecký záver z hľadiska jeho správnosti, ale len z hľadiska presvedčivosti posudku, pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k zadaniu, k zásadám logického myslenia, ako aj jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Odvolací súd teda postupoval totožne pri hodnotení znaleckého

posudku Výskumného ústavu riadenia hodnoty podniku a súdneho inžinierstva, a. s., Bratislava, ako listinného dôkazu a hodnotil ho predovšetkým z hľadiska jeho presvedčivosti a správnosti.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že súd prvého stupňa pristúpil k výsluchu znalca na pojednávaní konanom 3. septembra 2008 a dospel napokon k záveru,“ že znalec pri vypracovaní znaleckých posudkov vychádzal z predpokladov, s poukazom na veľké množstvo faktorov, ovplyvňujúcich hospodársky vývoj a konštatoval, že najvyšší podiel žalobcu na leasingovom trhu bol v roku 1996 a odvtedy mal klesajúcu tendenciu.“

Odvolací súd s týmto záverom nesúhlasil a uzavrel, že súd prvého stupňa podstatu výpovede znalca vyhodnotil nesprávne. Podľa neho nie je možné vyvodiť záver, že zaslanie predmetnej swiftovej správy negatívne ovplyvnilo hospodársku činnosť žalobcu a ani nemalo dopad na výšku zisku spoločnosti. Dôkazom toho je skutočnosť, že čistý zisk žalujúcej spoločnosti bol v roku 2001 - 32 115 000,-- Sk, v roku 2002 - 34 884 000,-- Sk, v roku 2003 - 53 095 000,-- Sk, v roku 2004 - 57 993 000,-- Sk a v roku 2005 - 125 315 000,-- Sk.

Z uvedeného prehľadu zisku pôvodného žalobcu za roky 2001 až 2005 je zrejmé, že po expedovaní swiftovej správy pôvodný žalobca vykazoval zisk. Preto, ak sa mu natoľko zvyšoval zisk, potom nemožno uvažovať o škode ako ani o negatívnom dopade swiftovej správy.

Dovolací súd dospel na základe uvedeného k rovnakému záveru, ako odvolací súd, že v prejednávanej veci nebol preukázaný ani základný predpoklad, a to vznik škody vo forme ušlého zisku. Žalobca v konaní nielenže nepreukázal výšku ušlého zisku, ale ani to, že by dosiahol zisk v uplatnenej výške, ak by k odoslaniu swiftovej správy nedošlo. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že na tvorbu zisku u pôvodného žalobcu mohli mať vplyv aj iné ďalšie podstatné skutočnosti, napr. klesajúca tendencia podielu pôvodného žalobcu na trhu od roku 1996, zmena legislatívy, a to predovšetkým zákona o dani z príjmov, zdrazenie cudzích zdrojov, či zmena konkurenčného prostredia a iné udalosti. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že v konaní nebolo preukázané ani to, že by k nejakej konkrétnej ujme a škode u žalobcu došlo. Nie je zanedbateľná ani skutočnosť, na ktorú v priebehu celého konania poukazoval žalovaný, že budúci zákazníci žalobcu, prípadne konkurenti, teda tretie osoby sa o obsahu swiftovej správy nemali možnosť dozvedieť, lebo bola určená výlučne úzkemu a počtom ohraničenému okruhu bánk, ktoré majú zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti.

Správny je záver odvolacieho súdu, že žalobca v konaní nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi zaslaním predmetnej swiftovej správy a vznikom škody vo forme zisku, predpokladanom v dvoch čiastočne protichodných znaleckých posudkoch, ktoré je možné skôr označiť ako modelovú štúdiu možného vývoja postavenia žalobcu na trhu. Iné dôkazy zo strany žalobcu predložené neboli.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k správne záveru, že v danom prípade nebol preukázaný vznik zodpovednosti za škodu, keďže podmienky vzniku zodpovednosti podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich, nie je daná zodpovednosť. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako neopodstatnené podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods.1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd priznal žalovanému náhradu trov konania pozostávajúcich len z účasti právneho zástupcu na pojednávaní 28. 10. 2015 v sume 5 027,27 eur, paušálna náhrada v sume 8,39 eur a 20% DPH v sume 1007,2 eur, spolu 6 042,86 eur). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania za prevzatie a prípravu zastupovania a za doplnenie vyjadrenia, lebo nejde o trovy potrebné na účelne uplatnenie alebo bránenie práva proti žalobcovi v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že zmena právneho zastúpenia počas dovolacieho konania a dopĺňovanie vyjadrenia k dovolaniu je vecou žalovaného a nemôže zaťažovať neúspešného žalovaného v dovolacom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.